

Etelä-Karjalan arvonlisäysindeksi on vuosittain seuraillut koko maan keskiarvon indeksii. 2000-luvun koko maata heikompi kehitys on pääasiassa seurausta alueen suurteollisuuden vaikeuksista, koska maakunnan talous on teollisuuden toimialasta pitkälti riippuvainen. Vuosi 2009 merkitsi maakunnalle valtakunnallista kehitystä seuraillen selvää taloustaantumaa ja näkyy arvonlisäyksen volyyymi-indeksissä jyrkkänä laskuna. 2010 – 2011 arvonlisäyksen kasvu on ollut koko maan keskiarvoa voimakkaampaa, mikä sekkin on johtunut lähinnä johtavan toimialan, paperiteollisuuden, arvonlisäyksen kasvusta. Vuodet 2012 ja 2013 on maakunta sinnitellyt suurin piirtein vuoden 2011 lukemissa. Vuodesta 2000 Etelä-Karjalan metsäsektorin osuus arvonlisäyksestä on laskenut reippaasti 28 prosentista 12 prosenttiin. Toimialan korvaajina ovat jossain määrin olleet terveys- ja sosiaalipalvelut, kiinteistöala, tukku- ja vähittäiskauppa, julkinen hallinto sekä rakentaminen.

Maakunnan arvonlisäys suhteutettuna asukaslukuun on viime vuosina kirinyt lähemmäksi koko maan keskiarvoa. Tämä johtuu vuosien 2010 ja 2011 arvonlisäyksen voimakkaasta kasvusta, josta suurin ansio menee vielä tässä vaiheessa paperiteollisuuden toimialalle. Indikaattorin kohenemiseen vaikuttaa periaatteessa myös maakunnan väestön väheneminen, mutta Etelä-Karjalan väkiluku laskee niin hitaasti, ettei se näy näin suurina muutoksina. Väestön väheneminen vaikuttaa osaltaan tietysti nykyistä kehityssuuntaa tukevasti.

Etelä-Karjalan asukkaiden käytettävissä olevat tulot asukasta kohden kehittyvät samaa tahtia maan keskiarvon ja Kymenlaakson kanssa. Tuloero koko maan keskiarvoon on kasvanut lähes koko 2000 –luvun ajan. Vuonna 2013 suomalaisen käytettävissä olevat tulot keskimäärin olivat 937 euroa korkeammat kuin keskiverto eteläkarjalaisen. Suurimmillaan ero oli yli tuhat euroa vuosien 2009 – 2011 aikana. Viimeisimpien tilastovuosien 2012 ja 2013 aikana ero on kaventunut hieman.

Etelä-Karjalan aluetaloudessa on Kymenlaakson tavoin massan- ja paperintuotannolla ollut ratkaiseva osuus. Sen suhteellinen osuus arvonlisäyksestä on ollut korkein koko maassa ja sen vaihtelut heijastuvatkin voimakkaasti alueen taloudessa. Se altistaa myös alueen talouden kansainvälisen talouden heilahduksille. 2000-luvulla teollisuudenalan suhdanteet ovat olleet heikot. Vuonna 2006 metsäteollisuuden osuus arvonlisäyksessä nousi, mutta kääntyi hienoiseen laskuun vuonna 2007 jatkaen laskua vuoteen 2009 saakka. Vuoteen 2010 kehitys kääntyi kuitenkin kasvuun. Kasvu ei kestänyt kauan, sillä vuoteen 2011 tapahtui jo taas laskua ja lasku on jatkunut myös vuonna 2012. Etelä-Karjalan aluetaloudessa on ollut massan- ja paperintuotannolla ratkaiseva osuus vielä 2000 -luvun alussa. 2000 -luvun aikana paperiteollisuuden toimialan arvonlisäys on laskenut 40 % Etelä-Karjalassa ja oli viimeisimpänä tilastovuonna 2013 enää noin 20 % suurempi kuin toiseksi suurimman terveys- ja sosiaalipalveluiden toimialan arvonlisäys. Sama trendi näkyy metsäsektorin työllisten määrässä ja tehdyissä työtunneissa. Vuonna 2000 paperiteollisuuden arvonlisäys oli 2,5 -kertainen seuraavaksi suurimpaan toimialaan, joka silloin oli ”asuntojen vuokraus ja hallinta”(Kiinteistöalan toiminta). Vuosia 2009 – 2010 lukuun ottamatta Etelä-Karjalan tuotannon kokonaisarvonlisäys on ollut 2000 –luvulla kasvusuunnassa. 2012 ja 2013 kasvu on tyrehtynyt, mutta suurta laskua ei ole ainakaan vielä tapahtunut (-0,4 %, 2011 - 2013).

Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrä vaihtelee yleisen taloustilanteen mukaan. Aloittaneiden yritysten määrä Etelä-Karjalassa on laskenut vuodesta 2011 lähtien ja lopettaneiden yritysten määrä on kasvanut jo vuodesta 2010 lähtien. Viimeisen tilastovuoden 2014 aikana aloittaneiden yritysten määrä on laskenut alle lopettaneiden yritysten määrän ja suhdeluku on painunut alle yhden (1). Sama ilmiö on nähtävissä Kymenlaaksossa ja koko maan keskimääräisissä luvuissa. Yrittäjien osuus työllisistä on Etelä-Karjalassa ollut aavistuksen korkeampi kuin Kymenlaaksossa tai koko maassa keskimäärin. Vuonna 2013 Etelä-Karjalassa yrittäjien osuus työllisistä oli 10,69 %, koko maassa 10,66 % ja Kymenlaaksossa 10,3 %. Mutta nämä luvut ovatkin maakuntien vertailussa aivan pienimmästä päästä. Suurin yrittäjien osuus on Etelä-Pohjanmaalla (15,6 %). Uudenmaan pienin yrittäjien osuus (8,33 %) vaikuttaa voimakkaasti koko maan keskiarvoon, koska siellä asuu kolmasosa koko maan työllisestä väestöstä.

Rajaliikenteen ajoneuvo- ja henkilömäärät Etelä-Karjalan rajanylityspaikoilla ovat parin viime vuoden aikana pienentyneet voimakkaasti. Laskusuunta henkilöliikenteessä (kevyet ajoneuvot) näkyi ensi kerran vuonna 2014 ja raskaan liikenteen ajoneuvomäärässä jo vuonna 2012. 2000-luvun huippuvuosi raskaan liikenteen rajanylitysten osalta oli vuosi 2008 ja henkilöautojen osalta vuosi 2013.

Vuoden 2008 jälkeen autojen transitivienti Suomen kautta Venäjälle väheni parissa vuodessa miljoonasta autosta alle sataan tuhanteen vuodessa. Tämän myötä tapahtunut autonkuljetusrekkojen määrän vähentyminen kaakkoisrajalla on laskenut raskaan liikenteen määriä, samoin kuin talouden laskusuhdanteen aiheuttamien muiden tavarakuljetusten määrien väheneminen. Vuodesta 2014 rajaliikenteen vähenemiseen ovat vaikuttaneet voimakkaasti Ukrainan kriisi ja siitä seuranneet EU:n määräämät talouspakotteet Venäjälle, raakaöljyn hinnan lasku ja ruplan arvon heikkeneminen valuuttamarkkinoilla.

Kahdessa vuodessa Etelä-Karjalan maantie-rajanylityspaikkojen, Nuijamaan ja Imatran henkilömäärät ovat pudonneet 36 prosenttia (2014 - 2015). Tämä näkyy kevyiden ajoneuvojen määrässä 26 prosentin pudotuksena. Raskas liikenne on vähentynyt samassa ajassa 28 prosenttia. (Raskas liikenne = Kuorma-autot, linja-autot ja rekat.).